

P r o t o k o l l

Aufgenommen im Büro der Israelitischen Kultusgemeinde in Berettyóújfalu, am 20. Januar 1970.

Unterzeichnete, die im Sommer 1944 vom Ghetto aus Nagyvárad resp. Debrecen in das Vernichtungslager von Auschwitz transportiert wurden, erklären im Bewusstsein unserer Verantwortung, nötigenfalls aber auch eidlich bekräftigt, folgendes:

1./ Schon vor der deutschen Besetzung /19. März 1944/ haben wir aus Rundfunknachrichten des Auslands erfahren, welches unermessliches Schicksal uns erwartet und sowohl unser Geld, als auch unsere sonstigen Sachen von seiten der Deutschen geraubt werden, deshalb haben wir uns genötigt, unser Geld in Juwelen, Wäluen oder sonstigen leicht versteckbaren Sachen zu investieren.

2./ Unsere Wertsachen konnten wir schon deshalb in unseren Paketen versteckt halten, weil in obigen Ghettos keine Beschränkungen hinsichtlich des Gepäcks bestanden.

3./ Obwohl es vorkam, dass die Gendarmen uns zur Übergabe unserer Wertsachen aufforderten, fanden sich nur einige, die diesem Auftrag Folge geleistet haben.

4./ Da Leibesvisitationen nur in Ausnahmefällen vorkamen, sind wir mit unseren in den Kleidern versteckten Wertsachen an der Rampe von Auschwitz angelangt, wo schliesslich all unsere Habe zur Beute der Deutschen wurde.

U n t e r s c h r i f t e n :

Frau Andor FÜRST
Budapest VI., Székely Bertalan u. 2/c

Frau Wwe Lajos GALL, Komádi

Frau Wwe Lajos WIDER, Berettyóújfalu

Dezsó STEINER, Berettyóújfalu

Frau Dezsó STEINER, Berettyóújfalu

József LUKÁCS, Berettyóújfalu

Frau József FÜLÖP, Biharkeresztes

Für die Richtigkeit
der Übersetzung:

ALLGEMEINE WERTVERKEHRS-BANK
AKTIENGESELLSCHAFT

Handwritten signatures

Wir bestätigen die Authentizität des obigen Protokolls

/Rundstempelabdr.der/
/ Israelit. Kultusgem./
Antal FRIEDMANN m.p.
Präses d. Kultusgemeinde
Dezsó STEINER m.p.
Vizepr. d. Kultusgemeinde

57

0
1/5

J e g y z ő k ö n y v .

Felvétetett a Berettyóujfalui Izs. Hitközség helyiségében 1970. január 20.án.

Alulírottak, mint akik 1944. nyarán a nagyvárad, illetve a debreceni gettóból lettünk az Auschwitz haláltáborba szállítva felelősségünk tudatában, de ha kell esküvel megerősítve az alábbiakat adjuk elő:

1., A német megszállást /1944. márc. 19./ megelőzően már tudomásul szereztünk külföldi rádió leadásokból, hogy milyen kegyetlen sors vár ránk s úgy pénzünk, mint más ingóságainkat a németek elrabolják, éppen ezért igyekeztünk pénzünket ékszerekbe, valutákba, vagy más könnyen elrejthető dolgokba fektetni.

2., Értékeinket annál is inkább el tudtuk csomagjainkba rejteni, mert fenti gettóknál nem volt korlátozás a csomagolásoknál.

3., Bár a csendőrök részéről történtek felszólítások értékeinknek átadására, de erre csak egy-egy személy tett eleget.

4., Mivel személyi metozások csak kivételes esetekben fordultak elő, így a ruháinkba bevarrt értékeinkkel ugyan megérkeztünk az Auschwitz-i tábor rámpájára, ahol végül mindentünk a németek martaléka lett.

A l á í r á s o k :

57/59	Jürszt Andoriné Budapest v. Székely B. ú 2/c	X	7462/59	Steiner Lajosné Berettyóujfalui	X
9/59	Örv. Gáti Lajosné Komádi	Y	7454/59	Steiner Dersó Berettyóujfalui	X
			7453/59	Steiner Dersóné Berettyóujfalui	X
			4304/59	Lőrincz Lajos Berettyóujfalui	X
			21140/59	Fülöp József Biharkeresztes	X

Fenti jegyzőkönyv hitelességét igazoljuk:

Jürszt Andor
Kriédmann Antal
hitk. elnök
Steiner Dersó
hitk. alelnök.

